
OFFERYNNAU STATUDOL CYMRU

2017 Rhif 633 (Cy. 143) (C. 55)

**CYNLLUNIO GWLAD A THREF, CYMRU
HENEZION HYNAFOL, CYMRU**

**Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru)
2016 (Cychwyn Rhif 1 a Darpariaethau Trosiannol) 2017**

Gwnaed - - - - *3 Mai 2017*

Mae Gweinidogion Cymru yn gwneud y Gorchymyn a ganlyn drwy arfer y pwerau a roddir iddynt gan adran 41 o Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016(1).

Enwi a dehongli

1.—(1) Enw'r Gorchymyn hwn yw Gorchymyn Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 (Cychwyn Rhif 1 a Darpariaethau Trosiannol) 2017.

(2) Yn y Gorchymyn hwn—

ystyr “Deddf 1979” (“*the 1979 Act*”) yw Deddf Henebion Hynafol ac Ardaloedd Archaeolegol 1979(2);

ystyr “Deddf 1990” (“*the 1990 Act*”) yw Deddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990(3);

ystyr “Deddf 2016” (“*the 2016 Act*”) yw Deddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016;
ystyr “y Gofrestr” (“*the Schedule*”) yw'r Gofrestr o henebion a lunnir ac a gynhelir o dan adran 1 o Ddeddf 1979.

Y ddarpariaeth sy'n dod i rym ar y diwrnod ar ôl i'r Gorchymyn hwn gael ei wneud

2. Y diwrnod penodedig i adran 30(6) o Ddeddf 2016 ddod i rym, i'r graddau y mae'n rhoi pŵer i wneud Gorchymynion o dan Ddeddf 1990, yw drannoeth y diwrnod y gwneir y Gorchymyn hwn.

Y ddarpariaeth sy'n dod i rym ar 8 Mai 2017

3. Y diwrnod penodedig i adran 34 o Ddeddf 2016 ddod i rym yw 8 Mai 2017.

(1) 2016 decc 4.
(2) 1979 p. 46.
(3) 1990 p. 9.

Y darpariaethau sy'n dod i rym ar 31 Mai 2017

4. Y diwrnod penodedig i'r adrannau a ganlyn o Ddeddf 2016 ddod i rym yw 31 Mai 2017—
- (a) adran 4;
 - (b) adran 25;
 - (c) adran 26; a
 - (d) adrannau 35 i 37.
5. Y diwrnod penodedig i'r darpariaethau a ganlyn o Ddeddf 2016 ddod i rym, i'r graddau nad dydynt eisoes mewn grym, yw 31 Mai 2017—
- (a) adran 3;
 - (b) adran 5;
 - (c) adran 24;
 - (d) adran 30(6);
 - (e) Atodlen 1; ac
 - (f) Atodlen 2.

Darpariaethau trosiannol

6.—(1) Nid yw'r diwygiadau i Ddeddf 1979 a wnaed gan adrannau 3 a 4 o Ddeddf 2016 yn gymwys i gynnig i gynnwys heneb yn y Gofrestr neu i eithrio heneb o'r Gofrestr, neu, yn achos heneb a nodir yn y Gofrestr drwy gyfeirio at fap a gynhelir gan Weinidogion Cymru, i wneud diwygiad perthnasol mewn perthynas â'r heneb, pan fo'r cynnig hwnnw yn destun, neu wedi bod yn destun, ymgynghoriad a ddyroddir rhwng 1 Ionawr 2017 a 31 Mai 2017.

(2) Nid yw'r diwygiadau i Ddeddf 1990 a wnaed gan adrannau 24 a 26(1) i (3), (7), (8), (10) i (13), (14)(b) ac (16) o Ddeddf 2016 yn gymwys i gynnig i ddiwygio'r rhestr o adeiladau a lunnir neu a gymeradwyir o dan adran 1 o Ddeddf 1990 pan fo'r cynnig hwnnw yn destun, neu wedi bod yn destun, ymgynghoriad a ddyroddir yn unol ag adran 1 o Ddeddf 1990 cyn 31 Mai 2017.

(3) Nid yw'r diwygiadau i Ddeddf 1990 a wnaed gan adrannau 25 a 26(4) i (6), (8) i (10), (12) (b)(ii), (13), (14)(a) a (15) o Ddeddf 2016 yn gymwys i hysbysiad diogelu adeilad a gyflwynir yn unol ag adran 3 o Ddeddf 1990 cyn 31 Mai 2017.

(4) Nid yw'r diwygiad i Ddeddf 1990 a wnaed gan adran 30(6) o Ddeddf 2016 yn gymwys i adennill treuliau gwaith a gyflawnir o dan adran 54 o Ddeddf 1990 pan fo hysbysiad o'r bwriad i wneud y gwaith hwnnw wedi ei roi i berchennog yr adeilad cyn 31 Mai 2017.

3 Mai 2017

Ken Skates
Ysgrifennydd y Cabinet dros yr Economi a'r
Seilwaith, un o Weinidogion Cymru

NODYN ESBONIADOL

(Nid yw'r nodyn hwn yn rhan o'r Gorchymyn)

Y Gorchymyn hwn yw'r gorchymyn cychwyn cyntaf a wneir gan Weinidogion Cymru o dan Ddeddf yr Amgylchedd Hanesyddol (Cymru) 2016 ("Deddf 2016").

Mae erthygl 2 yn dwyn adran 30(6) (gwaith brys: estyn y cwmpas ac adennill costau) o Ddeddf 2016 i rym, i'r graddau y mae'n rhoi pŵer i wneud gorchymynion o dan Ddeddf Cynllunio (Adeiladau Rhestredig ac Ardaloedd Cadwraeth) 1990, drannoeth y diwrnod y gwneir y Gorchymyn hwn.

Mae erthygl 3 yn dwyn adran 34 (rhestr o enwau lleoedd hanesyddol) o Ddeddf 2016 i rym ar 8 Mai 2017.

Mae erthygl 4 yn dwyn yr adrannau a ganlyn o Ddeddf 2016 i rym ar 31 Mai 2017:

- adran 4 (diwygiadau sy'n ymwneud â'r Gofrestr: darpariaeth ganlyniadol);
- adran 25 (diwygiadau sy'n ymwneud â rhestru adeiladau dros dro);
- adran 26 (diwygiadau sy'n ymwneud â rhestru adeiladau: darpariaeth ganlyniadol);
- adran 35 (cofnodion amgylchedd hanesyddol);
- adran 36 (mynediad i gofnodion amgylchedd hanesyddol); ac
- adran 37 (canllawiau).

Mae erthygl 5 yn dwyn y darpariaethau a ganlyn o Ddeddf 2016 i rym, i'r graddau nad ydynt eisoes mewn grym, ar 31 Mai 2017:

- adran 3 (diwygiadau sy'n ymwneud â'r Gofrestr);
- adran 5 (symleiddio'r broses);
- adran 24 (diwygiadau sy'n ymwneud â rhestru adeiladau);
- adran 30(6) (gwaith brys: estyn y cwmpas ac adennill costau);
- Atodlen 1; ac
- Atodlen 2.

Mae erthygl 6 yn cynnwys darpariaethau trosiannol.

Gweler adran 41 (dod i rym) o Ddeddf 2016 am ddarpariaethau a ddaeth i rym pan basiwyd Deddf 2016 ac ar ôl hynny.